

Inatsisartut suleriaasiat § 33 immikkoortoq 1 naapertorlugu matumuuna inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq saqqummiuppara.

Umiatsiaararsorlutik aalisartut saarullinnik bundgarninik pisarineqartunik pisarineqareerlutik aniseqqinneqartut annertussusaat pillugit nalunaaruteqartarnissaat, kiisalu nalunaarutigineqartut Pinngortitalerfimmuut atugassannngortinneqarnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut suliniuteqarnissamik peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffissaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunggavilersuut

Ukiorpanggorput sinerissami aalisakkat aalisarneqartut aalisarneqanngitsullu ilisimatuussutsikkut ilisimaneqarnerisa annertusaavigineqartariaqarnerat isumaqatigiissutigisinnaagunarpaput.

Ukiortaami 2017-mi Kitaani sinerissamut qanittumi saarullit pillugit § 37 apeqqut nr. 026-ikkut akissuteqaatit paasinarsisippaa, saarullit aniseqqinneqartartut qanoq amerlatiginerat ilisimaneqanngitsoq.

Nammineq aamma bundgarnersorlunga saarullinniartarnera pissutigalugu, umiatsiaaqqamik saarullinniat sinerissami amerlanerpaat attaveqarfigisuuvakka paasissutissallu aalisartunit siamasissumeersunit pissarsiarisakka matumanissaaq tunggavilersuutigaakka. Ullumikkut bundgarnini saarullinniarnermi qalut atorlugit saarullinnik angallammut qalluisarneq atorneerutingajassimavoq, saarulliillu anginerit pilertornerusumik assaannarmik qallorneqartalernikuullutik.

Aamma saarullit angissutit assigiinngitsut piujuaannartitsineq pingaartillugu uumatillugit silaannarmillu najuussitinnagit bungarniniik aniatittalernikuupput. Ullumikkut agguaqatigiissillugu bundgarniniik qaqqinneqartunit uniuupallaanngitsumik uumatillugit aniateqqinneqartartut 85 – 90% missarluinnaaniipput, missingiinerlu taanna piviusorsiortuuvoq.

Taakkunanilu mikisut amerlanerusartut suffisussallu sulii pinngorartuartut aalisartunit ilisimaneqarlutik.

2016-mi saarullittarineqartut tunitsivinnulluunniit tunineqartut 34.500 tons missaaniittut tassaapput bundgarninut pulasortat 10 – 15%-iinnaat. Tassa aalisartut bungarniminnut pulasortarisimasalugit naatsorsuutaat 350.000 tons aamma 400.000 tons missaaniissorinarpoq. Sinnerilu mikivallaarneri pissutigalugit aniseqqinneqartarput.

Taamaammat saarullit mikivallaat bundgarninut pulasartut aniseqqiinnarneqartartut pisanik nalunaarsuinermi ilanngunneqartalernissaat pingaaruteqarpoq. Taamaalilluni biologit saarullit angissusaat pillugit sukumiisunik ilisimasaqalissapput, ilisimasallu taakku ukiuni aggersuni peqassutsimik naatsorsuinerminni atorsinnaassavaat.

Kiisalu sineriassuatsinni silaannaap allannguutaasa saarulleqassuseq avannarpariartortipaat. Avannaanissaaq allaat qaleralinniarnermut saarullit inangiartualernerat malugisimalluarneqarpoq.

Pisorta qarfinnut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissat

Siunnersuut pisortanut annertunerusumik aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaateqassanngitsutut missingerneqarpoq – AC fuldmægtigip qaammatini pingasuni sulineranik naleqassangatinnarpoq (125.000 kr.). Tassungalu atatillugu siunnersuutip aalisakkanik aalisakkanillu nioqqutissianik nalunaarutiginnittarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni aalajangersakkanut naapertuunnissaa pingaartippara, taamaalillunilu sapinngisamik annertunerpaamik nalunaarutiginnittarnerit pioreersut, taakkunungalu malittarisassanut soorlu tulaassinermik nalunaaruutinut, iluaqutaasinnaassalluni.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut namminersortunut kingunissai

Aalisartut pisaminnik nalunaaruteqartareerput. Umiatsiaararsortunut saarullinnik bundgarnit atorlugit aalisarnermut atatillugu aniseqqitaminnik missingiineq nalunaarutiginninnerlu annertunerusumik aningaasartuutaassanngitsutut missingiunneqarpoq. Aalisartut assaannarsorlutik saarullinnik immikkoortitsisareerput.

Tunitsiviit aalisakkanik tulaanneqartunik KANUAANA-mut nalunaarsuillutillu paasissutissanik ingerlatsitseqqiisareerput. Taamaammallu aalisakkanik aniseqqinneqartunik nalunaarsuineq taakku aqutugalugit pisolissappat, siunnersuutip tunitsivinnut kinguneqaatissai annikitsuinnaassapput.

Nalunaarsuinerit Pinngortitaleriffiup saarulleqassutsimik naliliinermini kisitsisinik paasissutissanik pigisaanut nukittorsaassapput, siunnersuulli imminermini Pinngortitaleriffimmut kinguneqaateqassanngilaq. Kinguneqaatinulli soorunami Pinngortitaleriffiup nalunaarsuinerneq qanoq atuissalluni aalajangernerapeqqutaajumaassaaq, Pinngortitaleriffiulli peqassutsimik siunnersuusionerani nalunaarsuutit suleriusaasut annertunerusumik allanngortinngikkaluarlugit atorneqarsinnaajumaassapput.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu innuttaasunut kingunissai

Soqanngilaq